

۲۱۰۸۷۷۸

تقوای کاربردی در سلوک عرفانی

مبانی و روش

۴

دکتر سعید فریانیان

۱۳۹۹

سرشناسه: مزینانیان، سعید، ۱۳۵۰.

عنوان و نام پدیدآور: تقوای کاربردی در سلوک عرفانی / سعید مزینانیان،

با همکاری سکینه (الهه) شاهجوئی؛ ویراستار راحله میرآخوری.

مشخصات نشر: سمندان: انتشارات حبله رود، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۲۶۰: ص.

فروست: سلسله دروس؛ ۴.

شابک: ۳-۳۷-۶۸۸۷-۶۲۲-۹۷۸-۴۰۰۰۰۰ ریال.

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۵۸.

موضوع: تقوا

موضوع: Piety

موضوع: عرفان

موضوع: Mysticism

شناسه افزوده: شاهجوئی، الهه، ۱۳۵۰.

شناسه افزوده: میرآخوری، راحله، ۱۳۵۰، ویراستار.

رده بندی کنگره: BP۲۵۰/۵۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۳۲۸۸۱

نویسنده: دکتر سعید مزینانیان

با همکاری: سکینه (الهه) شاهجوئی

چاپ نخست ۱۳۹۹

شابک: ۳-۳۷-۶۸۸۷-۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ویراستار علمی، ادبی: دکتر راحله میرآخوری

طراح جلد: مرجان شمسی خانی

صفحه آرا: محسن فخاریان

چاپ و صحافی: آذین

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

آدرس الکترونیکی نویسنده: drmazinianian@gmail.com

شناسه شبکه های مجازی: @drmazinianian

فهرست

۷.....	مقدمه
۹.....	فصل اول: تعریف تقوا
۱۰.....	معنای تقوا از دیدگاه الهی
۱۱.....	معنای تقوا از دیدگاه انسانی
۱۴.....	تعریف ورع و فرق آن با تقوا
۱۷.....	فصل دوم: جایگاه و مراتب تقوا در سلوک عرفانی
۱۹.....	تقوی عام
۲۰.....	تقوای خاص
۲۶.....	فصل سوم: آثار و مایع تقوا از دیدگاه قرآن
۲۷.....	۱- ورود به بهشت و برخورداری از نعمتهای آن
۲۸.....	۲- رسیدن به رضوان الهی
۲۹.....	۳- رسیدن به مقام سلامت و منیت
۲۹.....	۴- رسیدن به مقام حامدین و شهود عرش الهی
۳۰.....	۵- رسیدن و همنشینی با خداوند پادشاه متعالی
۳۱.....	۶- رستگاری
۳۱.....	۷- دوری از عذاب الهی
۳۲.....	۸- پاداش الهی
۳۳.....	۹- کمک و همراهی الهی
۳۴.....	۱۰- زدودن گناهان و جذب مغفرت الهی
۳۴.....	۱۱- قدرت تشخیص حق از باطل
۳۵.....	۱۲- عاقبت به خیری
۳۷.....	۱۳- اختصاص آخرت و پاداش آن به اهل تقوا
۳۸.....	۱۴- ایمنی از خوف و حزن
۳۹.....	۱۵- خروج از مشکلات و آسان سازی مسیر

۱۶-	ایمن بودن از مکر دشمنان.....	۴۰
۱۷-	توفیق هدایت الهی با قرآن.....	۴۱
۱۸-	گسترش رزق الهی.....	۴۱
۱۹-	دریافت حبّ الهی.....	۴۲
۲۰-	جذب رحمت خاص الهی.....	۴۳
۲۱-	طلب ولایت الهی.....	۴۴
۲۲-	پیش اعمال.....	۴۵
۲۳-	دستیابی به بهترین توشه در سفر اخروی.....	۴۶
۲۴-	رسیدن به مقام شاکرین.....	۴۷
۲۵-	صاحب بدست شدن.....	۴۸
۲۶-	توفیق تفکر در آیات الهی.....	۴۸
۲۷-	رسیدن به مقام پیشایمی.....	۴۹
۲۸-	ظهور حس دوستی و یاری رساندن به همدیگر در روز قیامت.....	۵۰
۲۹-	رسیدن به جایگاه گرمی ترین نزد خدا.....	۵۰
۳۰-	ایجاد نور و روشنایی برای پیمایش ساری.....	۵۱
۵۲-	فصل چهارم: اوصاف متقین.....	
۵۳-	اوصاف متقین از دیدگاه قرآن.....	۵۳
۷۱-	اوصاف متقین از دیدگاه امام علی(ع)(خطبه همّام).....	۷۱
۸۲-	فصل پنجم: شرح تعدادی از اوصاف متقین.....	
۸۲-	۱- روحیه تعاون در متقین.....	۸۲
۸۷-	۲- کسب علم در نزد متقین.....	۸۷
۹۷-	۳- سکوت در نزد متقین.....	۹۷
۱۰۳-	۴- توبه در نزد متقین.....	۱۰۳
۱۱۳-	۵- استغفار در نزد متقین.....	۱۱۳
۱۱۹-	۶- احسان در نزد متقین.....	۱۱۹

- ۷- تواضع در نزد متقین..... ۱۳۴
- ۸- غم و شادی در نزد متقین..... ۱۴۳
- ۹- شب زنده‌داری و آداب آن در نزد متقین..... ۱۵۵
- ۱۰- صبر در نزد متقین..... ۱۶۲
- ۱۱- دنیا و دنیا‌داری حقیقی در نزد متقین..... ۱۶۷
- ۱۲- زهد در نزد متقین..... ۱۷۸
- ۱۳- صدق و کذب در نزد متقین..... ۱۸۸
- ۱۴- برپاداشتن نماز در نزد متقین..... ۱۹۸
- ۱۵- انقیاد در نزد متقین..... ۲۰۱
- ۱۶- دوری و عدم اسرار بر گناه در نزد متقین..... ۲۰۵
- ۱۷- پیروی از خدا و اهل بیت (ع) در نزد متقین..... ۲۱۲
- ۱۸- دعا در نزد متقین..... ۲۱۵
- ۱۹- اهل محاسبه و عاقبت‌اندیشی در نزد متقین..... ۲۱۹
- ۲۰- مقابله با شیطان در نزد متقین..... ۲۲۲
- ۲۱- تفکر در آیات الهی در نزد متقین..... ۲۲۴
- ۲۲- روزه در نزد متقین..... ۲۲۷
- ۲۳- خوف و رجای الهی در نزد متقین..... ۲۲۹
- ۲۴- جهاد در راه خدا در نزد متقین..... ۲۳۵
- ۲۵- تلاوت و انس با قرآن در نزد متقین..... ۲۳۷
- ۲۶- اخلاق نیکو در نزد متقین..... ۲۴۰
- ۲۷- ذکر الهی در نزد متقین..... ۲۴۴
- ۲۸- شکر الهی در نزد متقین..... ۲۴۷
- ۲۹- امر به معروف و نهی از منکر در نزد متقین..... ۲۵۱
- ۳۰- دوری از باطل و همگامی با حق در نزد متقین..... ۲۵۴
- کتابنامه..... ۲۵۸

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَبَجِّلْ فَرَجَهُم

مقدمه

دین اسلام، مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های سر و سلوک برای رسیدن به خداوند متعال است. همه پیامبران الهی با توجه به ظرفیت وجودیشان، مجموعه‌ای از این دستورالعمل‌ها را برای امت خود آورده‌اند؛ ولی به وسعت ظرفیت وجودی پیامبر عظیم الشان اسلام - حضرت محمد (ص) - نه آخرین و اشرف پیامبران هستند - قطعاً آموزه‌های ایشان نسبت به تعالیم سایر پیامبران از بلوغ بسیار کامل‌تری برخوردار است.

اسلام، به معنای تسلیم شدن در برابر این دستورالعمل‌ها و انجام آنها به بهترین نحو است. اصولاً تسلیم شدن، از دو منظر قابل بررسی است:

۱- تسلیم شدن در برابر تکوین

۲- تسلیم شدن در برابر تشریع

تسلیم شدن در برابر تکوین به شکل کامل از نظر ذهنی اتفاق می‌افتد و ثمره نهایی آن رسیدن به مقام رضا است؛ اما تسلیم شدن در برابر تشریع، هم یک

فرآیند ذهنی است و هم یک فرآیند عملی که به این تسلیم شدن عبارت دیگری نیز تعلق می‌گیرد که همان تقوا است؛ بنابراین اسلام در بُعد تکوین، رضاست و در بُعد تشریع، تقواست. در نتیجه سالک واقعی راهی جز تقوا ندارد، حتی اگر برای او فلسفه تشریع این دستورالعمل‌ها معلوم نباشد، او باید تسلیم ذهنی باشد و آنها را بپذیرد و به صداقت فرمایشات رسول اکرم (ص) ایمان داشته باشد و همه آنها را متواضعانه انجام دهد. اگر ایمان و باور در پشت این تسلیم وجود داشته باشد، مسلم است که به رشد یک مسلمان و سالک الی الله خیلی کمک می‌کند؛ فی المثال، شاید یک سالک الی الله نداند که چرا نمازهای پنج‌گانه یومیه واجب شده است، یعنی به چه اساس ایمان و باوری که به خدا و رسولش دارد، تسلیم شده است و آنها را به خوبی اجرا می‌کند. این تبیین به معنای تقوا است و این تقوا او را به درجات بسیار بالایی استقامت عرفانی و معنوی می‌رساند و صد البته خداوند متعال در حین مسیر با او دست خواهد کرد که به سر همه این دستورالعمل‌ها پی برده و تقوای او از یک تقوا ساده‌لوحانه، به تقوای کاملاً آگاهانه و عالمانه تبدیل شود.

ما در این کتاب، تقوا و مفهوم آن را از حالت روان‌مرگی و عادت خارج کرده و آن را به عنوان شاهراه سلوک عرفانی معرفی نموده و سعی کرده‌ایم تا تعریف بسیار دقیقی از تقوا داشته باشیم و درجات آن را به خواننده محترم معرفی نماییم. از سویی دیگر، اشاره‌ای دقیق به جایگاه متقین در نزد خداوند تعالی و آثار تقوا در نفوس اهل تقوا داشته‌ایم؛ سپس با الهام گرفتن از دو منبع عارفانه و عرفانی (ع)، مخصوصاً خطبه اوصاف متقین، معروف به خطبه هماد در نهج البلاغه، به تبیین دقیق اوصاف متقین پرداخته‌ایم.

در خاتمه، از تلاش و همکاری همه دوستان معنوی خود، تشکر و قدردانی می‌نمایم.